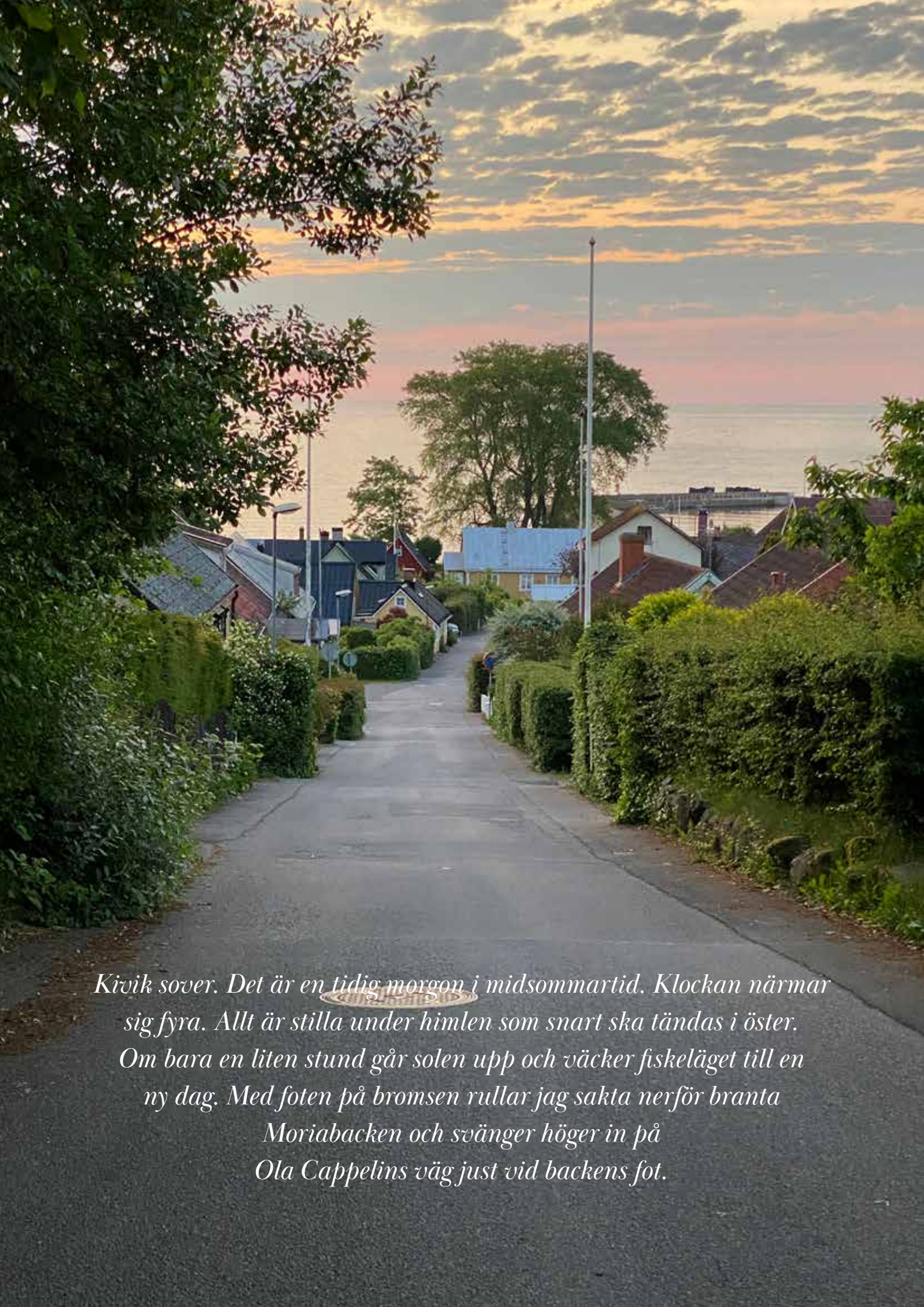

KIVIK

Ola Cappelins väg

Kivik sover. Det är en tidig morgon i midsommartid. Klockan närmar sig fyra. Allt är stilla under himlen som snart ska tändas i öster. Om bara en liten stund går solen upp och väcker fiskeläget till en ny dag. Med foten på bromsen rullar jag sakta nerför branta Moriabacken och svänger höger in på Ola Cappelins väg just vid backens fot.

Doften av rosor och salt. Ljudet av en enda mås som ropar över taken. Ingen är hemma denna morgon så jag stiger in, kokar kaffe i det ljusa köket och låter stillheten sjunka in. Kameran väntar, men först, ett ögonblick för mig själv. Vandrar de få stegen ner till stranden för att njuta av skådespelet när solens glödande skiva höjer sig över den knivskarpa horisontlinjen. Ett par änder sveper lågt längs vattenlinjen. Slår mig ned i den mjuka sanden. Ljusets första penseldrag breder ut sig över havet, rosa, lavendel, guld. Vågorna rullar sakta mot strandlinningen. Hör mitt eget hjärta slå i takt med havet. Här börjar dagen. Här börjar berättelsen om ett hus och ett fiskeläge på Österlen.

*”Det är havet som får oss att längta.
En horisont som viskar om frihet.”*

Jacques Werup, "Medan jag levde"

Fisket. Frukten. Seglatserna. Konsten.

Fyra grundackord som präglat fiskeläget så länge någon kan minnas.

Kivik är ett av Österlens sju fiskelägen och därtill ett av de största och mest levande. Orten vilar på urgamla lager. Redan under bronsåldern samlade man sina hövdingar till vila här. Kungagraven Bredarör är ett eko ur den tiden. Under Hansatiden höll de tyska sillkrämarna marknad i Kivik. Den goda tillgången på sill lade grunden för fiskelägets blomstring. Segelsjöfartens tidevarv under 1800-talet förde Kiviks sjömän ut i världen. Under några decennier fanns här fler sjökaptener än på något annat fiskeläge på Österlen. Det sägs att kivlingar alltid varit kloka – och med ett särskilt sinne för både hav och handel.

Mot slutet av 1800-talet satte pionjären Henric Åkesson de första fruktträden i jorden och ungefär samtidigt började tidens unga konstnärer söka sig till Österlen i samma anda som den målargrupp som formades i danska Skagens. Ljuset här, det blåvioletta, nämns ofta i deras brev och dagböcker. Så blev Kivik också en plats för

penslar och poesi, en plats där badgäster och konstnärssjälar möttes i pensionatslivet. Den uråldriga fiskarboplatsen blev med ens något av en mondän badort. Konstnärer och kulturpersonligheter har sedan dess alltid gjort sig hemmastadda på Kivik. Under 1930-talet tillbringade ”målarprinsen” Eugen flera somrar här, då han hyrde Wiklands villa, numera Kiviks hotell. Och ungefär samtidigt flyttade Fritiof Nilsson Piraten hit från exilen i Småland.

Sommargäster anlände med hästskjuts från Vitabys järnvägsstation, bar solhattar och korgar och tog luftbad vid den särskilda inrättningen som uppfördes 1923. Kivik var då som nu både ett fiskeläge och en tillflykt. Ett arbetsliv och ett andrum.

SKYAR AV ÄPPELBLOM. SEDAN GRÖNA, SURA KART SOM
SKULLE PROVSMAKAS OCH SPOTTAS UT. DOFTEN AV
FALLFRUKT SENT OM HÖSTEN. BLANDAT MED SALTA,
JODMÄTTADE STRÅK FRÅN HAVET. SJÄLV UPPVUXEN PÅ LÄGET,
BARA NÅGOT KVARTER FRÅN HUSET PÅ OLA CAPPELINS VÄG,
ÄR DE DOFTERNA OCH SMAKERNA MIN MADELEINEKAKA SOM
FRAMKALLAR LEVANDE MINNESBILDER AV LIVET DÅ,
NÄR JAG VAR BARN, FÖR DRYGA 50 ÅR SEDAN.

Huset vid Ola Cappelins väg har burits genom tiden av samma familj i över 150 år. Här, i hjärtat av Kivik, byggdes huset 1871 av handelsmannen Jacob Björk. Det var hans svärson, skepparen Petter Nilsson, som blev stamfader till de kommande generationerna. Petter var således den första generationen Nilsson i huset. Hans son blev den andra. Den tredje var sonsonen Gunnar som sedermera blev chef för SAS i Los Angeles. Han tog sin hustru Agneta med sig över Atlanten under tidigt 1960-tal, men lämnade aldrig Kivik. Ätminstone inte i hjärtat. För fastän familjen levde sina liv på andra kontinenter, återvände de år efter år till huset på läget, till det svenska ljust som skiljer sig från allt annat.

EN LUCIAKRONA I KALIFORNIEN.
EN MIDSOMMARSTÅNG I SINGAPORE.
ETT SVENSKT SPRÅK FÖR NÄSTA GENERATION I TORONTO.

Agneta Nilsson är en kvinna vars livsverk växt till något stort: det var hemlängtan som drev henne att grunda SWEA – Swedish Women’s Educational Association – ett världsomspännande nätverk för tusentals svenska kvinnor i ett fyrtiotal länder, med syfte att hålla språk, kultur och tradition levande. Hon har fått medaljer och utmärkelser, porträtterats på Gripsholm, hyllats som ”Årets svensk i världen” – men kanske är ändå detta hus, denna plats, det allra innerligaste beviset på vad det innebär att bevara en rot, ett hem, en tillhörighet.

En fast punkt i fosterlandet. En plats där doften av schersmin och nybryggt kaffe i morgonsolen talar ett modersmål som inte kräver översättning. Kivik är den platsen. Ett stycke Sverige som väntar, år efter år. Där vinden från Hanöbukten blåser som en påminnelse om var allt började. En plats att återvända till.

Idag är det Agnetas och Gunnars son och barnbarn – fjärde och femte generationen – som bär ansvaret. Det är något ovanligt, något djupt rörande, i tanken att ett hus får stanna i samma släkt i mer än 150 år, i en släktkedja som sträcker sig genom tid och världsdelar och som ännu idag bär samma namn. Att ett hus kan få stå kvar, genom seklernas skiftningar, stormar och stillhet, som en fast punkt i en föränderlig värld.

Men nu, för första gången på över ett och ett halvt sekel, söker detta hem en ny hand att hålla. Ett nytt ankare, en annan familj – kanske med rötterna i Sverige, kanske på helt annat håll – som vill skriva vidare på historien i detta älskade hem. En ny röst som säger “välkommen hem” när ytterdörren öppnas.

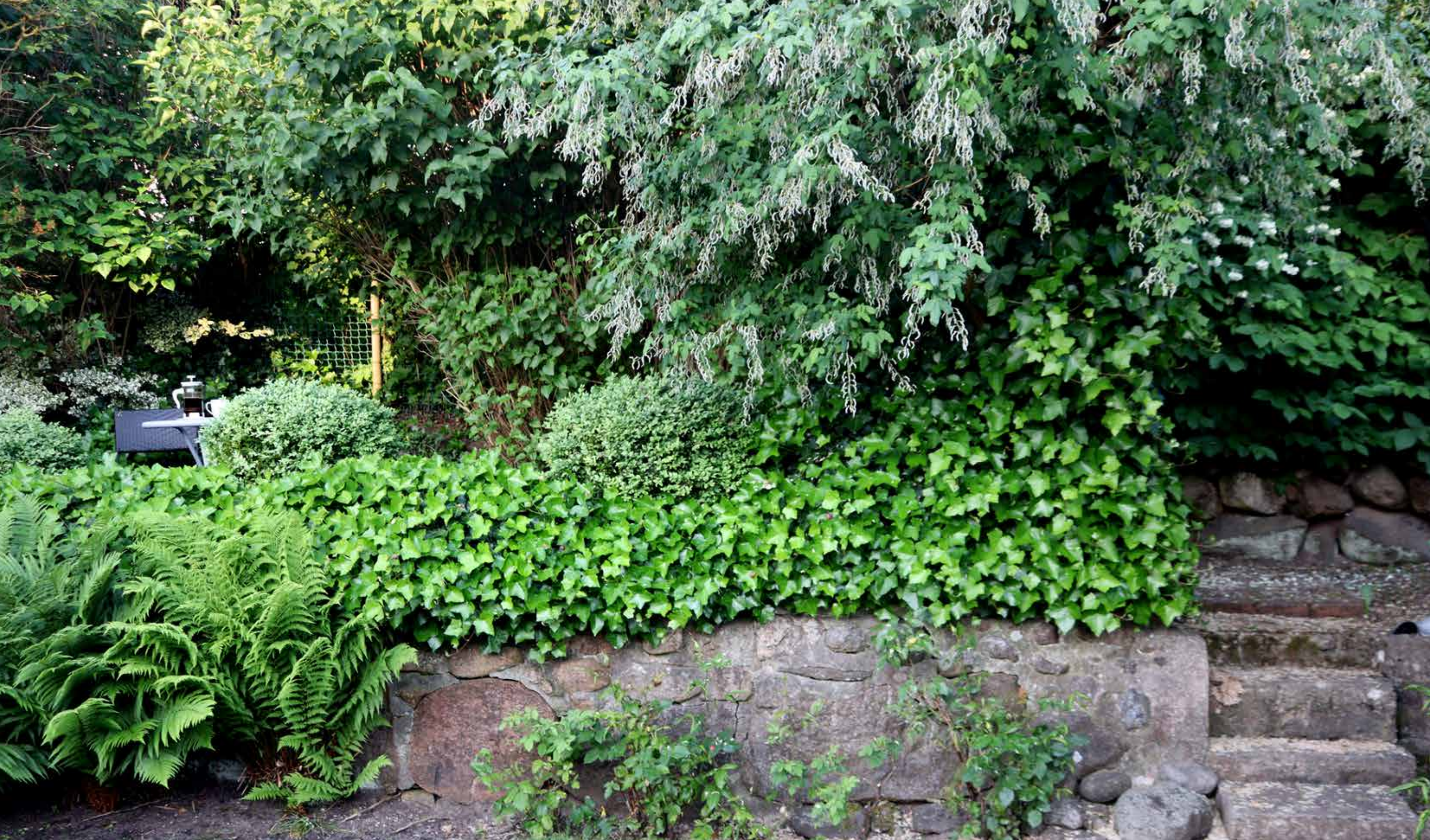
Dörren står på glänt. Inifrån doftar det kaffe. Här inne väntar en lågmäld, tidlös skönhet. Morgonljuset silas in genom spröjsade fönster med blommande fönsterbräden. Ett kök att sitta länge i. Brickan dukad för en kaffestund.

Huset ligger i ett av Kiviks äldsta kvarter. De smala sträddena minns klappret av hästhovar och trampet från generationer som levt här.

Jag dricker morgonkaffet inför en lång dag med kameran som sällskap på en liten stenlagd terrass, på en del av trädgården som sluttar brant uppför. Här är jag omgiven av grönska. Doften av kaffe blandas med schersminens tunga parfym och stråk av jodmättad havsluft. Detta är platsen där morgnans solens strålar landar allra först. Snart når solen över taknocken.

Den gröna terrassen.

I morgontimmarna når solen ända in, men redan till förmiddagskaffet bjuder platsen svalkande skugga under nyss utblommat gullregn och syren. Murgröns blanka bladverk och runda klot av buxbom. Ormbunkarna har vecklat ut sina skira spiraler. Rosorna, ännu i knopp, vid stenvuren.

F litiga pennor har dokumenterat fiskeläget, till stor glädje för oss som lever nu och för kommande generationer. Tommy Gustafsson har skapat ett riktigt praktverk i sex delar, "Kivik då och nu". I första delen finner jag följande rader om huset och dess människor: skriver i boken

Jacob Björk, som växte upp på Stengatan 9 och där startade handelsbod och färgeri, flyttade hit till ett nybyggt hus 1871 med hustrun Jeanna Möller. Huset såg då ut som grannhuset Ola Cappelins väg 17. Svärsonen och skepparen Petter Nilsson, gift med Cecilia Björk, övertog fastigheten, och två av deras barn, Hilda och Manfred, båda ogifta, bodde här sedan. Manfred (Manne), slog sina lovar kring bagaren Gustav Enebergs dotter Ida på Stengatan 11A, men hon försmäddde honom, varpå Manne emigrerade till Amerika och försörjde sig som trädgårdsarbetare för att återvända som äldre. Ida gifte sig Kampf i Landskrona. Manne var en duktig amatörfotograf och har efterlämnat en del motiv från Kivik.

Denne Manfred var Gunnar Nilssons farbror. Hilda var hans faster.

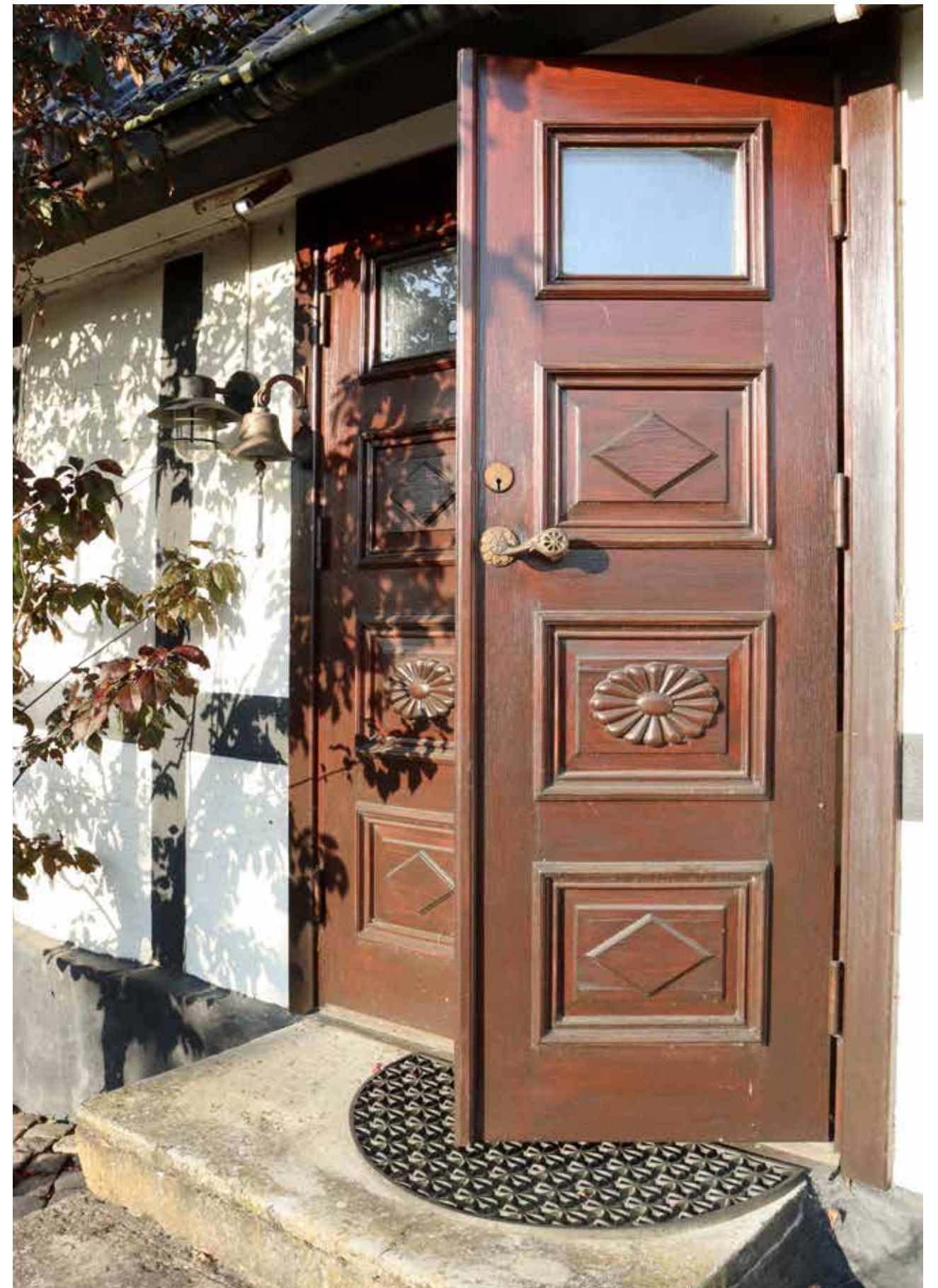
Kaffet är urdrucket, solen står högt på himlen och värmer den skulpterade pardörren som nu står öppen mot gatan och den vackra trappan i huggen kalksten. Ett par kvarter bort kluckar vågorna mot brygga och pir – och sedan några månader också ett nytt ljud: kuttrandet från en sälkoloni som slagit sig ner strax utanför strandkanten. Trots ett helt liv i Kivik är det första gången jag ser dem här. En av dem ligger där ute på stenen, låter sig värmas av morgonsolen, oberörd av min närvaro.

Och kanske är det här vi också ska tala om Kiviks författare, dåtida och nutida. Fritiof Nilsson Piraten flyttade på 1930-talet in i ett hus bara några kvarter söderut på fiskeläget och bodde där med sin hustru Tora till sin död 1972. Jag var bara fem år när jag kom till Kivik 1969, men jag såg honom ofta. Alltid elegant med promenadkäpp, basker och tweedkavaj, eller i badrock på väg till bryggan. Melycke” och ”Havborre” kallade han Kivik och Vitemölla i sin litterära värld. Han visste att orden rymmer mer än en karta. Han hörde sången i *haborren* – det österlenska ordet för strandkanten, där vågvallet sjunger.

Den slingrande gränden där det Nilssonska huset ligger har namngivits efter en annan betydelsefull kivling: Ola Cappelin, född 1868, författare och hembygdsforskare som med noggrann penna dokumenterade lägets säregna språk, seder och bruk, likt en varsam arkivarie av det som annars riskerar gå förlorat. Och där Cappelin troget höll sig till sanningen, lekte Piraten – på känt manér – med det sannolika.

Författartraditionen lever vidare. Klas Östergren bor här, liksom Björn Ranelid, Ulf Lundell och Karin Thunberg. Den yngre generationens Anna Fredriksson skriver sina manus och romaner i ett annat hus på läget.

Men det finns också berättelser i detta hus. Ljuset letar sig in från alla håll, genom en mångfald av varsamt placerade fönster. Från hallen, öppen mot det stora sällskapsrummet, ser man rakt in i i köket. Glasväggen mellan kök, hall och sällskapsrum har en känsla av glasveranda, särskilt i morgonljuset. När huset kom i Gunnars och Agnetas ägo, lät man genom riksända firman Åke Larson Byggare genomföra en grundlig och genomgripande renovering. Åke Larson själv var en god vän till familjen och övervakade personligen restaureringen. Arbetet står sig väl, ännu efter snart 50 år även om en del underhåll, förstå, står på schemat.

Hemmet bär sina årsringar med värdighet. Vägörande otrendigt. Opretentiöst och tidlöst. Det genuina och det historiskt förankrade bor sida vid sida med skandinavisk design, textilier i klassiska mönster, konstantverk och allmogeföremål. Här får liv, vanor och ovanor ta plats.

Det större sovrummet vetter mot sydost. Morgonljuset silas genom tunna gardiner och vilar vänligt över sned-taken. Det mindre sovrummet, åt nordväst, har fönster mot låga takåsar, grönskande trädgårdar och fladdrande vimplar. En flik hav anas mellan grenverk och gavlar innan grönskan skymmer. Från båda rummen ser man ut över det slingrande sträddet ner till havet. På gamla kartor hette det Bussgränd, efter Emfrid Andersson som här startade sin omnibusrörelse i ett av grannhusen 1922. Kanske man småler vid tanken på en buss i denna gränd – fordonen måste ha varit betydligt nättare än dagens!

Under sekelskiftets årtionden fanns en liten affär i huset. Det fanns för övrigt gott om allehanda små näringar i byn på den tiden. Bara i samma kvarter låg bland andra Sjögrens urmakeri, Johanssons speceriaffär och Johimas sybehörsbutik. På läget fanns också modebutiker och pappershandel, bryggeri, rederi och missionshus. Segelmakeri, telefonstation och ett flertal hotellnäringsar med servering! Själv minns jag att ännu i min barndom i början av 70-talet fanns flera av dem kvar; Olles kläder, Pughdahls pappers- och presenthandel, skoaffären och Moriabageriet där vi köpte frukostbröd.

Redan 1912 fick Kivik sin egen biograf och den ligger bara ett hundratal meter från huset. Det lär vara Sveriges äldsta, ännu filmvisande!

Fritiof Nilsson Piraten stod för en succés 1958. Då visade man filmen "Bock i Örtagård" som grundats på hans bok med samma namn. Tilläggas kan att det var urpremiär i Kivik och att filmen först tre veckor senare nådde Stockholm! Idag visar man förutom aktuella filmer bland annat operor från Metropolitan Opera i New York, med tilltugg och bubbel. <https://www.kiviksbio.se/>

De som levt här har satt sin ton. Rummet är stämt i dur.

*Och precis som snigeln i murgrönan utanför kan krypa
in i sitt skal, erbjuder huset skydd – bildligt och bok-
stavligt. Här kan man dra sig tillbaka i stillhet, eller
öppna upp för sorlet av barnbarn, vänner, samtal och
långbord. Den stora öppna spisen mitt i rummet står
redo för kvällar vid björkvedsbrasans stilla knäppande.*

Eldröda rosor och doftande lavendel vid entrén.
Vykort på köksbordet väntar på att skrivas.
Kanske några rader om sommaren i Kivik, om
en promenad i hamnen, ett dopp i havet, eller
bara om att det är gott att vara just här.

*“Jag tror att ett kök där
man kan skriva vykort,
är ett gott kök.”*

– okänd vardagsfilosof i rutigt förkläde

En plats i lä. En plats i ro.

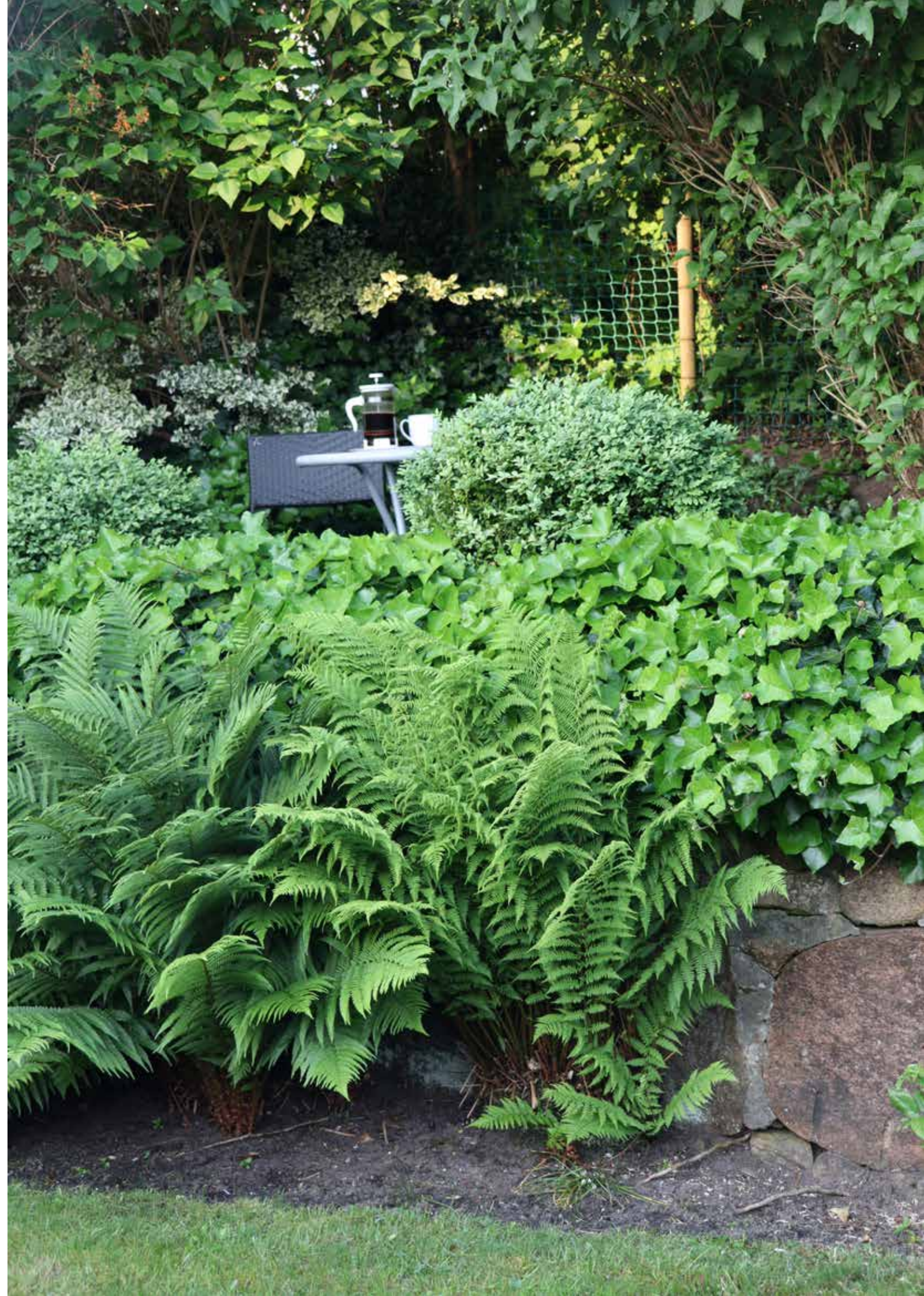
Barometern visar högttryck, både i vädret och i livet. Det är som om huset själv viskar: det här blir en god dag.

På gaveln hänger en livboj, lätt blekt av solen – på den står “Gunnar & Agneta”, som en hälsning från dem som vårdat denna plats i så många år.

Kanske är det så man känner här – att huset bär minnen, men utan att tynga. Allt är ljust, enkelt och nära.

Som det är i hus där människor har trivts.

Trädgården är en skyddad värld i sig. Här sitter man i lä, här fladdrar duken i stilla sommarvind. Flaggan kan hissas när gäster kommer, eller bara för att fira dagen som den är. Från gröna terrassen ser man huset i sin helhet – det vitputsade med de röda snickerierna, som ett barns bild av hur ett hus ska se ut.

I bevarandeplanen för Kivik från 1976 har bebyggelsen inventerats hus för hus, gränd för gränd. Eller egentligen, kvarter för kvarter.

Björken, Hjälmaröd 4:102

Den förste som finns registrerad på detta hus är handelsmannen Jacob Björk, som kom hit 1871. Huset, i 1 ½ våning med oinredd vind, har synlig tjärad korsvirkesstomme och fyllningar av rödmålad tegel med vita fogar. Under takfoten och i övre delen av tavlorna på nordvästra gaveln finns endast lersten som är putsad och vitkalkad. Innanför teglet finns dessutom ett lager lersten. Korsvirket är delvis utbytt mot tegel eller putsade ytor som målats som korsvirke. Röstena är klädda med fälröd locklist panel. Takmaterialet är röd panntakplåt. Sockeln är tjärad. Mot gården är fasaden slätputsad och gråmålad. Äldre foton visar huset med sexdelade fönster istället för de spröjsade treluftsfönster som nu finns. Huset hade då en utskjutande bakugn i natursten på baksidan. Det tycks i stort ha varit identiskt med grannhuset, Hjälmaröd 4:98.

Det stora vardagsrummet bär spår av gångna tider och framtidens möjligheter. Kanske var det här husets hjärta redan då bakugnen, som nämns i bevarandeplanen, fanns. Möjligen är det just rester av den som idag utgör den stora öppna spisen, mitt i rummet. Blinddörren som syns från gatan vittnar om att rummet tidigare varit delat. Idag är det ett enda generöst rum, där ljuset kommer in från flera håll och där alla samlas – till måltid, till samtal, till vila.

Här möts skandinavisk möbelkonst och tidlös hemtrevnad. Gardinerna från Svenskt Tenn fångar upp naturens färger, liksom brickan med de ikoniska gröna bladen. Josef Frank, Bruno Mathson och Ateljé Lyktan samtalar med allmoge och ärvda möbler i en ösökt balans. Taklampan ”Bumling” i köket är i gott sällskap. Soffgruppen bjuder in till lästunder, kvällssamtal eller middagslur. Det är ett rum där man gärna vistas, oavsett om man är ensam eller många.

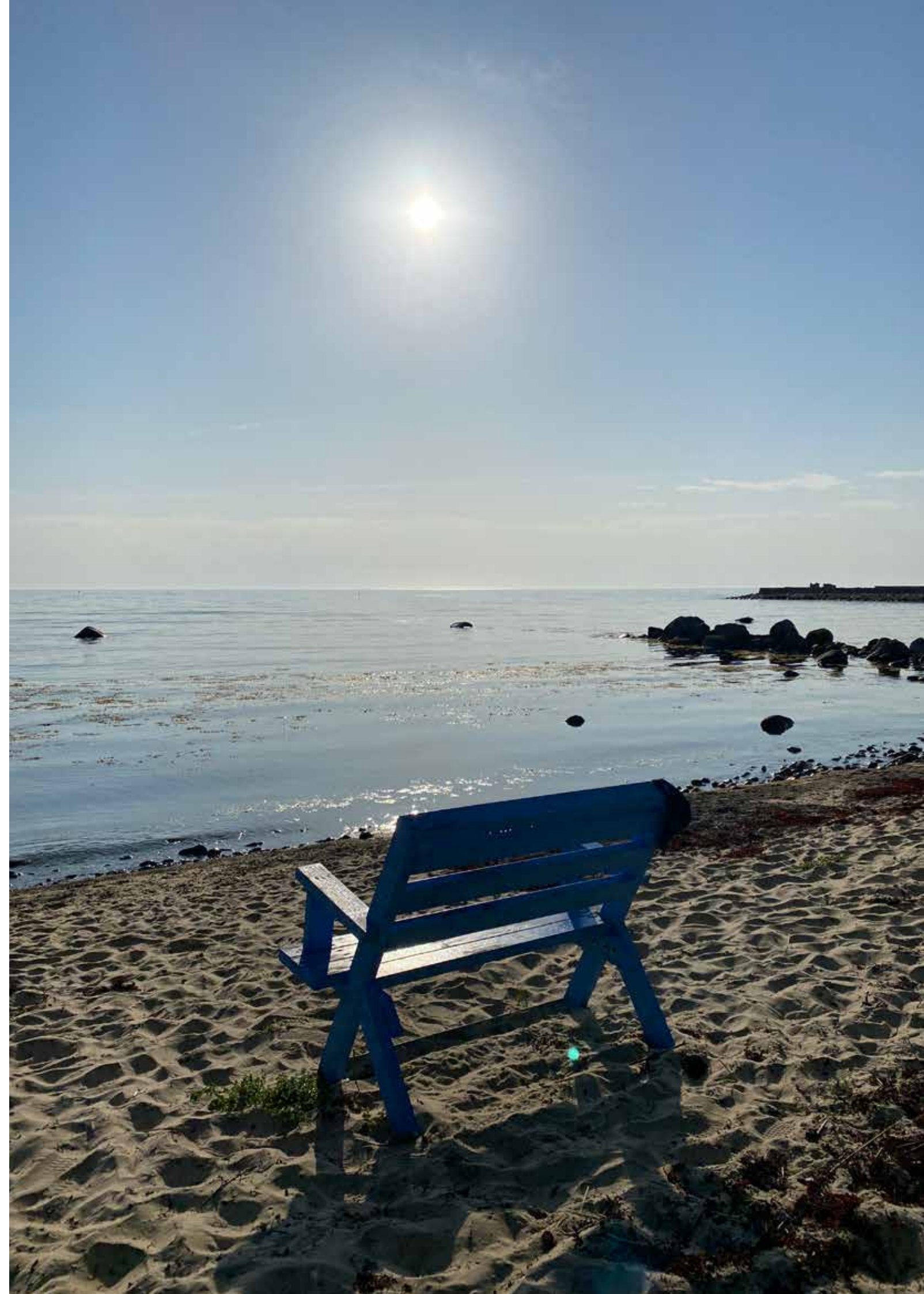

Herrgårdscidern från Kiviks Musteri glittrar i glaset. En dryck med anor, från ett företag som drivits i fyra generationer och vars historia är tätt sammanvävd med bygden. I sammanhanget kan nämnas att Kiviksfrukt fordom levererades till hovet.

På 1930-talet plockades ”prinsäplena” först och sändes till huvudstaden och kungliga slottet. Välkänt är också att drycken ”Pomotess” från Kivik var det enda Hans Majestät Gustav VI behagade dricka – förutom Ramlösa (en annan skånsk dryck!) Gra-vensteindrycken fann, genom dennes hustru Louise Mountbatten, såsmåningom även vägen till det brittiska kungahuset. Och numera finns även calvados från Kiviks musterier!

Den blå bänken står där den alltid stått. Vänd mot horisonten med utsikt över piren och badbryggan. En plats för solhungriga själar och kvällsfunderingar i nordisk sommarskymning.

En säregen dalahäst står i ett södervänt fönster – men det är inte vilken dalahäst som helst! Den här är broderad, färg för färg, med namn på platser där svenskar har slagit rot i världen. Singapore, Marbella, New York. Ett broderi av hemlängtan och stolthet, av sammanhang och systerskap.

SWEA har genom åren skapat specialdesignade dalahästar som symboler för allt det som förenar – för det svenska språket, traditionerna, och vänskapsbanden som sträcker sig över kontinenter. De finns i olika varianter, ofta framtagna till särskilda tillfällen, regioner eller jubileum. I SWEAs tolkning blir dalahästen ett föremål som bär både på hembygdens doft och på minnen från ett liv i exil – ett slags bro mellan världen och Sverige.

I detta hem vilar den som en påminnelse om Agnetas livsverk – och om de trådar som fortsätter väva samman världen och Sverige, kvinnorna och kulturen, dåtid och framtid.

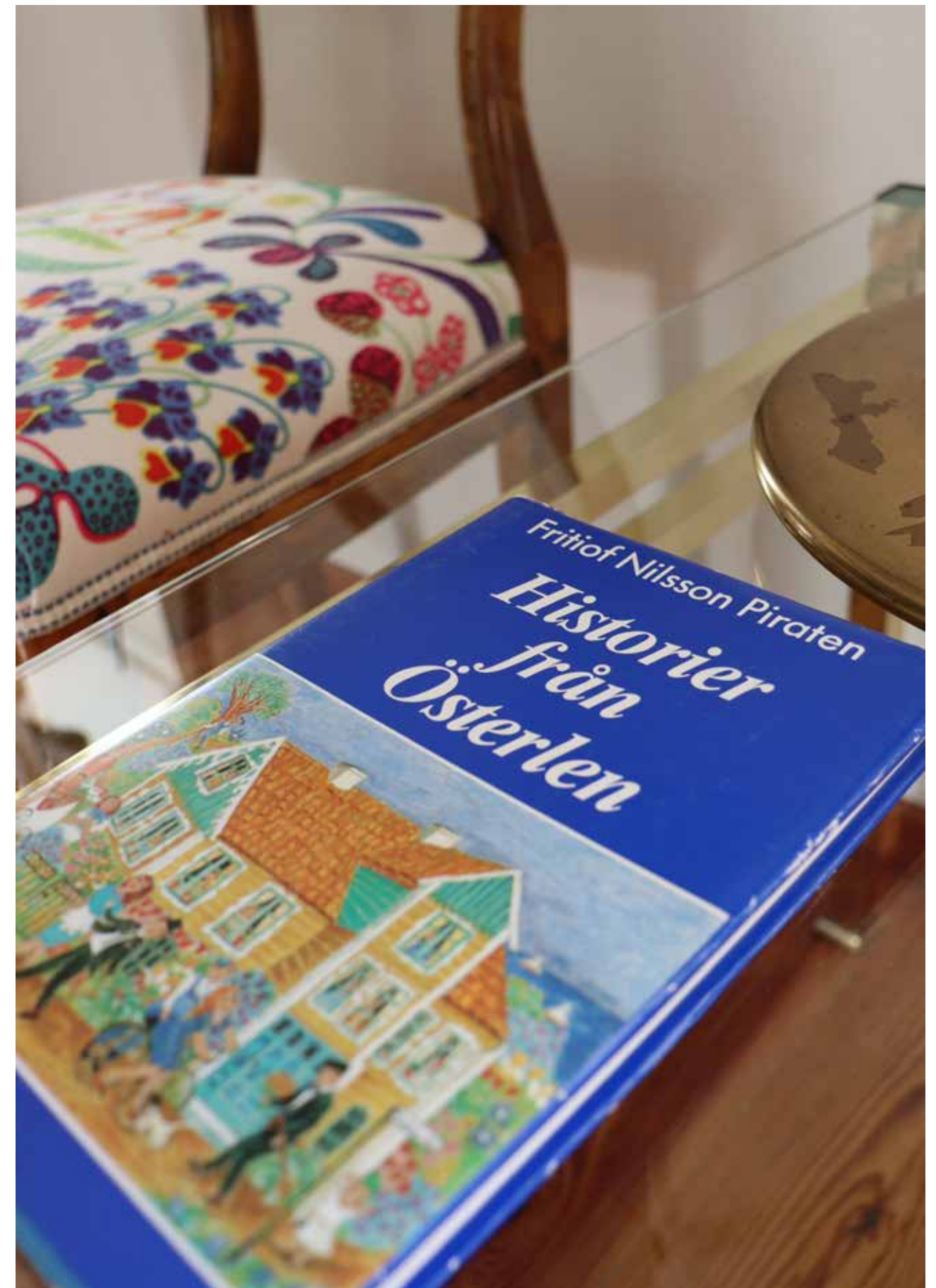
Här får den broderade hästen bära både berättelserna om ett liv i världen och den tysta tryggheten i att höra till.

Och så blossar de röda rosorna uppåt väggar och tak, klättrar på stuprör och vindskedar, tittar i fönster, äntrar balkongen; det är ett överdåd av lysande rött...

Fritiof Nilsson Piraten

År 1621 bytte den danske adelsmannen Jacob Beck sitt själländska gods mot Gladsaxslott på Österlen. I bytet ingick också "Kijwigs Leje med 22 fischere". Sonen Jochum Beck grundade 1637 ett alunbruk i Andrarum för vilket Kivik blev utskieppningshamn. Grevinnan Piper övertog sedermera alunbruket och lät också uppföra Christinehofs slott. Husen i Kivik var "fräsegatehus", d.v.s de låg på ofri grund och landgille (arrende) betalades till slottsherrarna. Så sent som 1921 medgavs avstyckning och Kiviksborna blev äntligen självägande. Men jag avundas inte lantmätaren som fick den grannliga uppgiften att i virrvarret av hus skapa lämpliga tomtlotter!

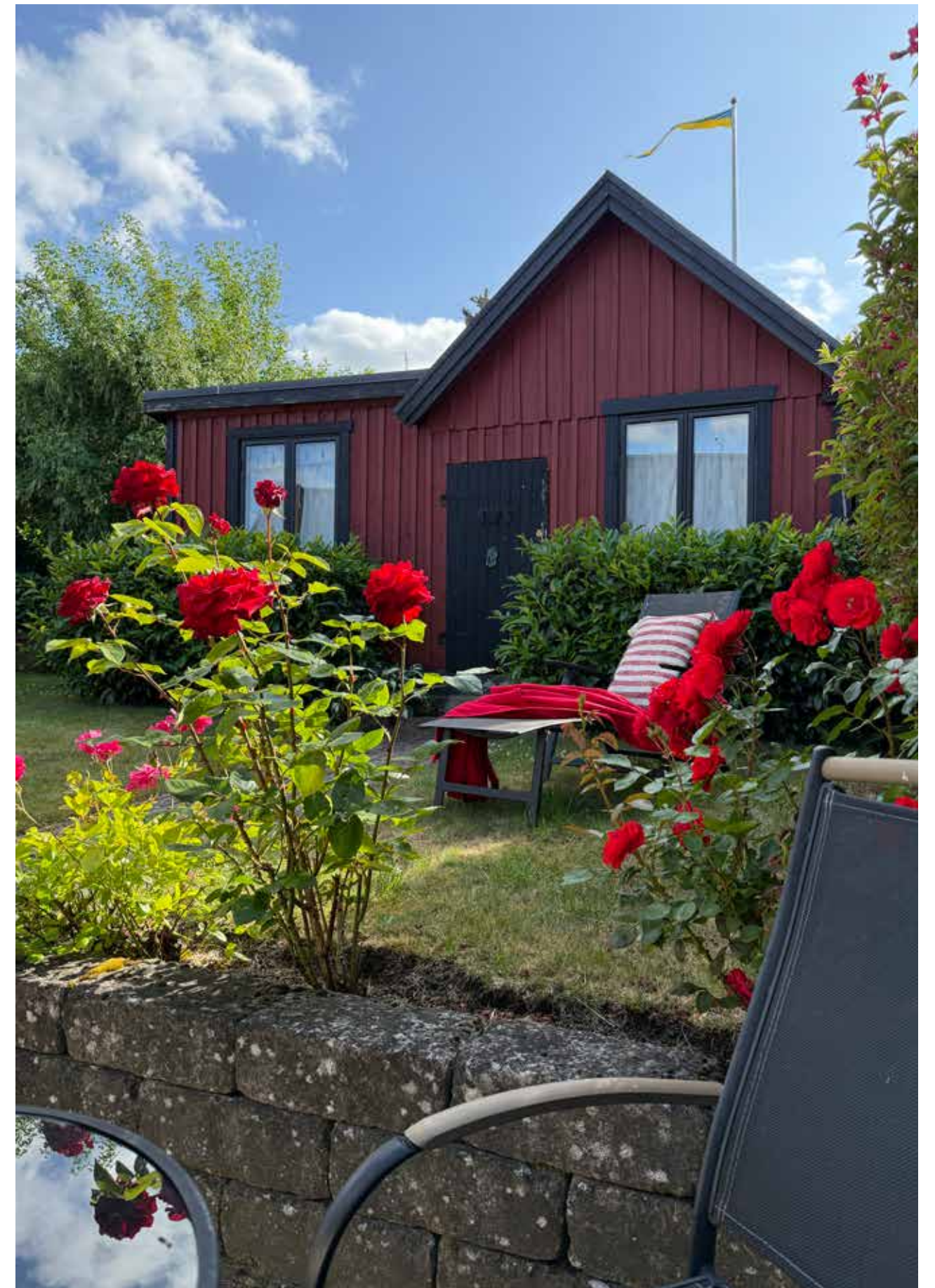

”Det vilar en prägel av gammaldagsfint över Kivik, inte minst på grund av blomsterprakten framför de gamla husen, där klängrosor klättrar upp på väggar och tak...”

Inge Löfström

Och visst är det känslan av ofördärvad idyll som härskar när man promenerar i de trånga, slingrande sträddena. Men i äldre tid förekom knappast några prunkande blomsterträdgårdar på Kivik. En fattig fiskare odlade möjligen en liten rabatt vid husknuten, för nyttoväxter som malört till besken och humle till ölet. Några staket eller grindar fanns inte heller; marken mellan husen var öppen. Att på snabbaste vägen forsla nät och fångstredskap var mer angeläget än blomsterprakt.

Det lilla gårdshuset i fonden har haft många liv, som förråd och övernattningsplats för gäster. Uteplatsen, rundad och stensatt, är trädgårdens hjärta. Här dukar man upp sill och färskpotatis till lunch när flaggan fladdrar i brisen från havet. Den skånska, rödgula. Eller den blågula.

En skål med solmogna jordgubbar. Blomster som hör midsommaren till. Blåklint, vallmo - och prästkragen som är Skånes landskapsblomma. Och *endast Sverige svenska krusbär har*, som Carl Jonas Love Almqvist skrev!

Många är de kivlingar som börjar och slutar dagen med ett dopp. Några föredrar bryggan vid hamnen, andra den långgrunda, barnvänliga stranden. Vattnet är ofta kallt – men inte alltid. Vid pålandsvind kan temperaturen stiga tio grader på ett dygn. Och vissa somrar badar man långt in i september!

De dagar matlagningslusten inte är så stor, finns många matställen att välja mellan. Här några Kiviksklassiker för den hungrige!

Kiviks Hotell erbjuder en kulinarisk resa med havets skatter i fokus – varför inte unna dig ett glas bubbel och ett ostron i glaslounge medan solens sista strålar speglar sig i bukten?”

På **Buhres** möts du av lokala råvaror och fisk- och skaldjurshantverk i sin renaste form – från värmande lunchsoppa, rökt östersjölax och goda smörrebröd till doften av nygräddat bröd i delikatessdisken. I ”Sillaluck-an” serveras enklare rätter under bar himmel, alldeles vid kajen.

Tryffelsvinet på torget är Kiviks italienska gömma – frisk, varm och personlig. Här får du smaker av tryffel, nybakat bröd och en gästfrihet som får dig att känna dig som hemma.”

Kivikstrand Badhotell, inrymt i den gamla skolbyggnaden vid stranden, väntar en lugn kvällsupplevelse med säsonganpassade rätter i en rofylld miljö – perfekt efter ett bad vid solnedgången.

Kiviks café & Bageri erbjuder klassiker som biskvier, mazariner och nybakat bröd – ett självklart stopp för fika.

Kiviks Hamn Glasscafé & Bistro - när jag var barn var det en pyteliten kiosk där man köpte godis för veckopengen, nu är det betydligt större. Populärt för kaffe och glass på väg ner till bryggan!

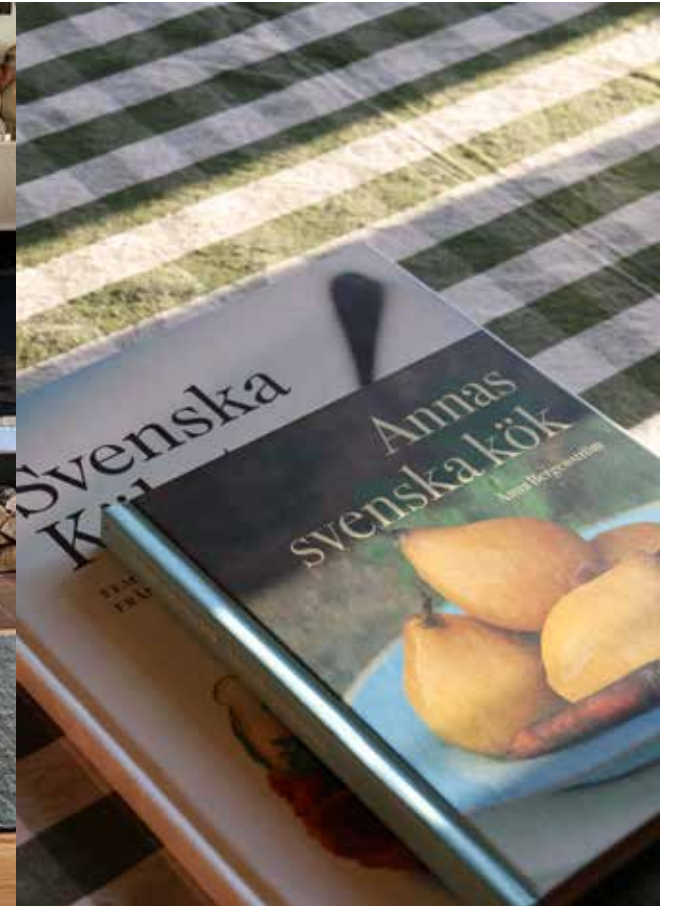
Café Sågmöllan – här bjuds hembakat på stor uteservering, intill Kungagraven Bredarör.

Ulla & Folke på Kivikås är en omtyckt mat- och vinbar, belägen vid Esperöds Herrgård, mitt i fruktodlingarna.

Smaklig spis!

När matlagningsinspirationen faller över en – kanske efter en tur till någon av traktens många gårdsbutiker – kan det vara läge att laga något riktigt, riktigt svenskt.

Kanske en krämig laxpudding med skirat smör och dill. Eller raggmunkar med knaperstek fläsk och lingon. Kanske gravad lax, inlagd sill och hemvispad hovmästarsås på en skiva kavring till förrätt – och till varmrätt en kalvfrikassé, dillkött eller en helstekt skånsk lammstek. Eller varför inte klassikern kåldolmar? Till dessert: råörda bär med gräddmjölk, en enkel smulpaj – eller nyvispad vaniljsås till äppelkaka på Ingrid Marie från Kivik.

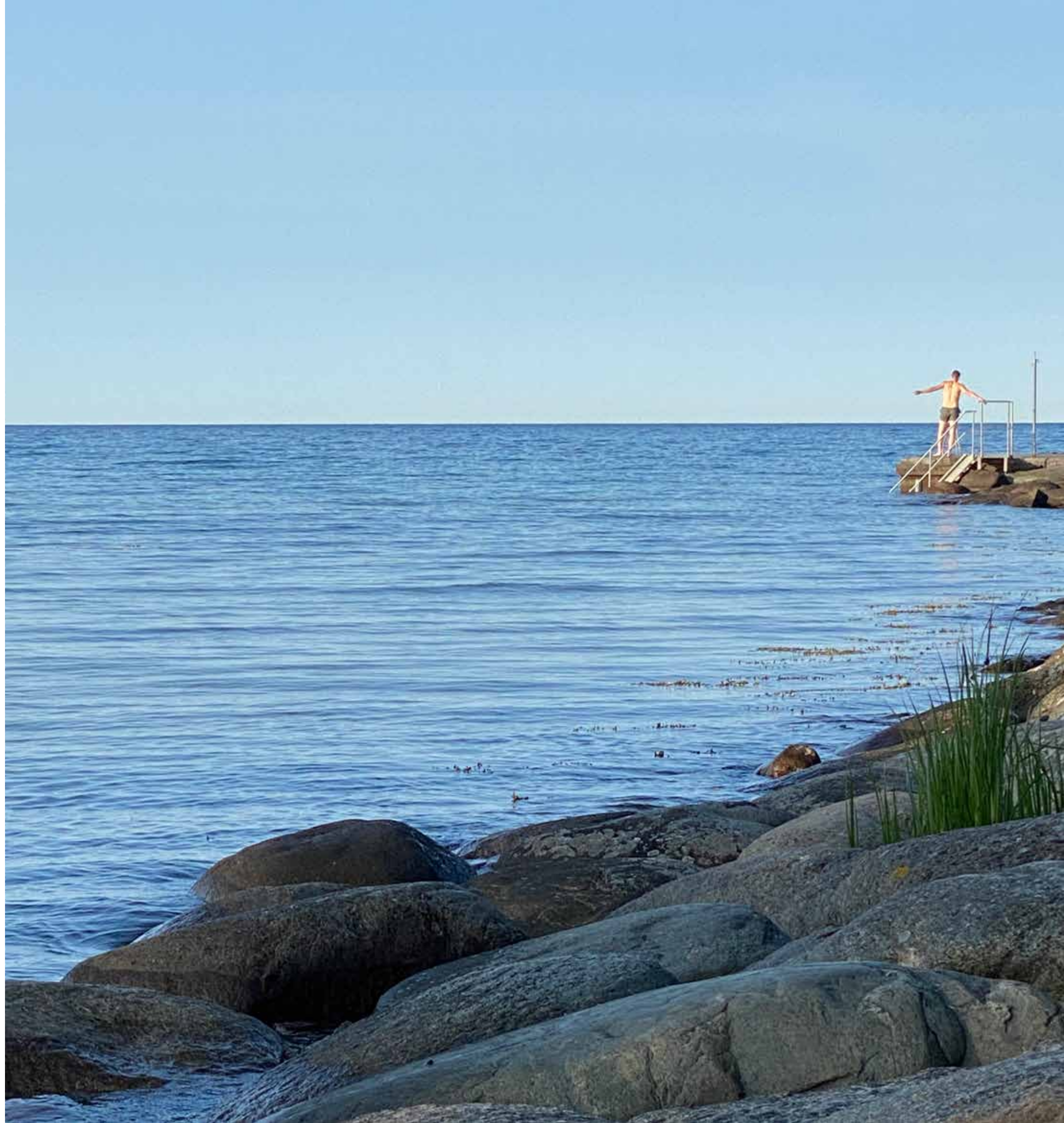
Här finns råvarorna. Havet, hagen, åkern och träden har gjort sitt. Nu är det bara du, en bra kniv och sällskap i köket kvar!

*“Allt gott við bygger, bygger
vi in í oss sjálva.”* Gunnar Ekelöf

Här gör man sig i ordning – för dagen, för kvällen, för livet i badortstempo. Ett generöst badrum med fönster mot innergården, varm klinker under fötterna, dusch, tvättmaskin och torktumlare. Här spolar man av sig saltstänk och sand eller sätter upp håret innan en kväll på lokal. Kanske blir det ostron och ett glas kallt vitt på Kiviks Hotell?

Men kanske är det ändå strandens sand som gör störst intryck. Silkeslen och ljus, varm som en famn efter en sommardag. Efter östlig vind händer det att bärnsten spolas upp, det gyllene fossil som genom Agnetas försorg burits med stolthet av svenskor världen över.

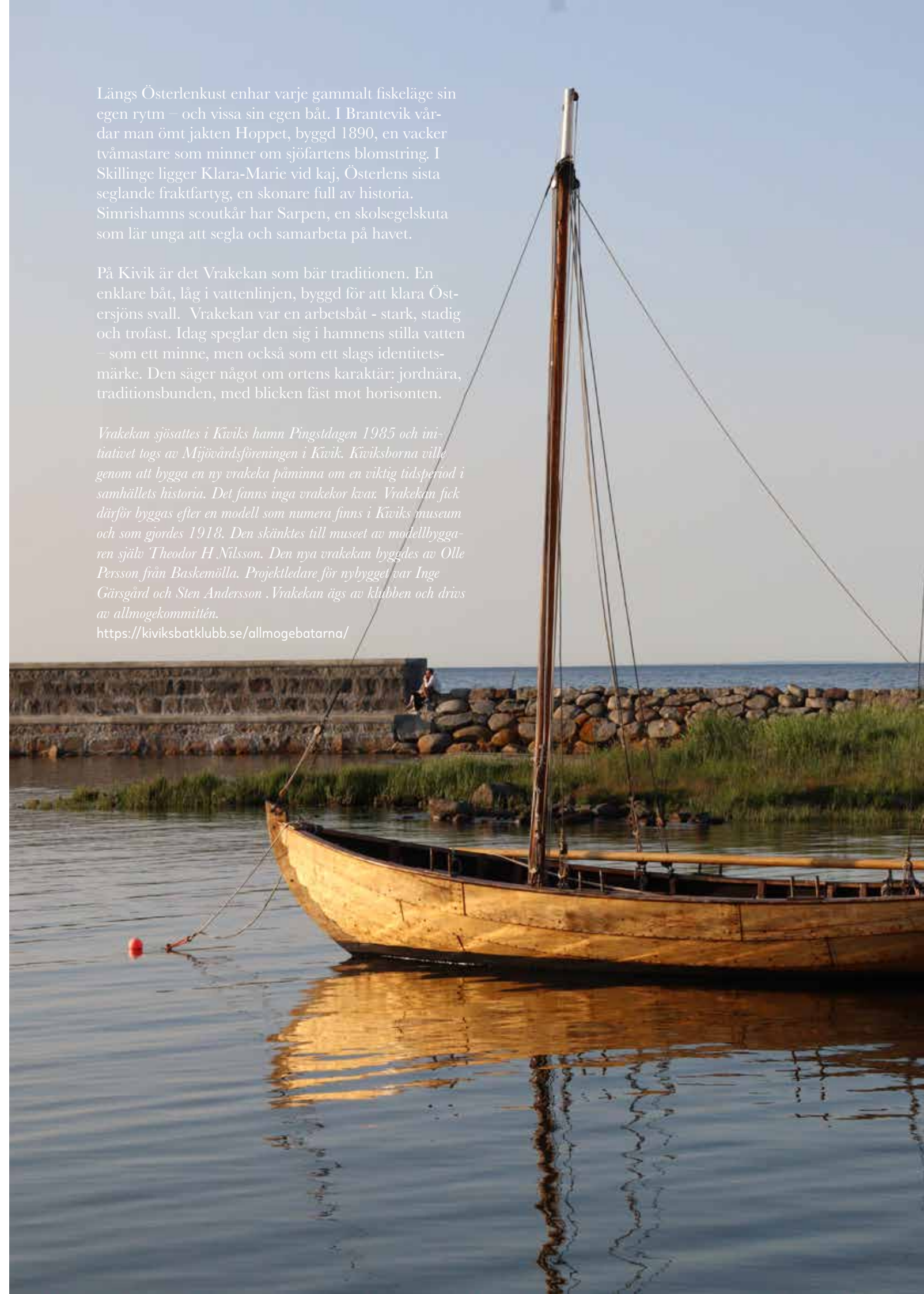

Längs Österlenkust en har varje gammalt fiskeläge sin egen rytm – och vissa sin egen båt. I Brantevik vårdar man ömt jakten Hoppet, byggd 1890, en vacker tvåmastare som minner om sjöfartens blomstring. I Skillinge ligger Klara-Marie vid kaj, Österlens sista seglande fraktfartyg, en skonare full av historia. Simrishamns scoutkår har Sarpen, en skolsegelskuta som lär unga att segla och samarbeta på havet.

På Kivik är det Vrakekan som bär traditionen. En enklare båt, låg i vattenlinjen, byggd för att klara Östersjöns svall. Vrakekan var en arbetsbåt - stark, stadig och trofast. Idag speglar den sig i hamnens stilla vatten – som ett minne, men också som ett slags identitetsmärke. Den säger något om ortens karaktär: jordnära, traditionsbunden, med blicken fäst mot horisonten.

Vrakekan sjösattes i Kiviks hamn Pingstlagen 1985 och initiativet togs av Mijövärdsföreningen i Kivik. Kiviksborna ville genom att bygga en ny vrakeka påminna om en viktig tidsperiod i samhällets historia. Det fanns inga vrakekor kvar. Vrakekan fick därför byggas efter en modell som numera finns i Kiviks museum och som gjordes 1918. Den skänktes till museet av modellbyggaren själv Theodor H. Nilsson. Den nya vrakekan byggdes av Olle Persson från Baskemölla. Projektledare för nybygget var Inge Gärsgård och Sten Andersson. Vrakekan ägs av klubben och drivs av allmogekommittén.
<https://kiviksbatklubb.se/allmogebatarna/>

Marknadsbackarna och heden breder ut sig, vidsträckta och ljusfyllda, mellan de båda fiskelägena. Här vandrar man gärna – 363 dagar om året – i stilla frid. Kivik och Vitemölla vilar på ömse sidor, de kritvita stränderna nedanför, havet och horisonten i fjärran. Här fladdrar fjärilar, här sjunger lärkor, här växer örter med namn som ur en psalmbok: ängssyra och backtimjan, trift och sandnejlika, monke och strandråg, johannesört och mandelblom.

Men en gång om året brakar det loss – då doftar det popcorn och spunnet socker och tjuten från hiskeliga karuseller ackompanjeras av dunkande musik. Då är det Kiviks marknad, en kär tradition och en skön kontrast till finkulturen.

*Och tack vare att tusentals
fötter trampar marken
just som alla ängsblommor
gått i frö, blir ängen
rikare för varje år.*

På backarna mellan Vitemölla och Kivik ligger marknadsplatsen, mellan stranden och slätten, ovan havet, under himlen. Det är en fridfull plats varje stund på året. Utom dessa två dagar i juli då allt förbyts. Då växer en gnistrande, dånande, raglande drake ur marken, vrider sig i paroxysmer, blåser upp sig och rapar otillständigt, slår sig för bröstet och trampar runt över den torra sommarängen så att dammet står som en illuminerad molnstod över hela Albo härad. Fast det är egentligen en ganska snäll drake. Och vida berömd är den. Och mycket älskad, trots sitt med tiden rätt dåliga rykte. Det är Österlens och sommarens egen gamla marknadsdrake. Den är en del av ängen själv. Den är en del av dessa backar, detta vackra land, av samhället och kulturen och varje människa. (---)

Ett oemotståndligt citat ur Tomas Löfströms bok ”På Österlen” beskriver, långt bättre än vad undertecknad förmår, marknadsplatsens innersta väsen.

Tittutvägen var så sent som till 1960 bara en upptrampad, sandig stig som förband de båda fiskelägena. Den kallades Kärleksstigen, kanske för att lägenas ungdomar ordnade dans på heden. Kivikspågar förälskade sig i Vitemölletöser – och vice versa. Annars var fiskelägena slutna världar. Jag tänker att utbytet gjorde gott för kommande generationer!

Längs hela den skånska ostkusten fanns – och finns i viss utsträckning - ålasätter eller åladrätter. I de tillhörande ålabodarna förvarades fångstredskapen och ofta bodde ålafiskarna där medan fisket pågick. ”Tijtuts Sätt” nämns i källorna första gången 1688. Själva Kivik har, enligt språkvetarna, fått sitt namn av denna näring – en ”ålakiva” var en ålderdomlig form av ”homma”, i vilka ålen fångades.

Från Tittutnabben, som syns så tydligt på en karta kan man just ”titta ut”. Ut över havet. Upp mot Ravinen och ”Striven” (”strupen”), den lilla bäckfåran som delar marknadsbackarna på mitten. När jag var barn var platsen om vintern både skidbacke och en naturlig skridskobana!

Nu sjunker kvällen över Kivik och stillheten sveper in längs husväggar och häckar. Junikvällen svalnar. Rosorna blossar och lavendeln på väg att slå ut i sandig jord och milt klimat. På stranden slår vågorna sakta mot strandlinningen. Skuggorna blir blåare, ljuden dämpas. Någon simmar ännu en sista gång ut över den blänkande vattenytan. Vid strädden och prång brinner ljusen i fönstren. Inomhus sprakar elden i spisen och sprider sitt mjuka sken. Ute i trädgården flämtar lyktorna bland ormbunkar och rosor. Där morgonkaffet intogs under de första solstrålarna, råder nu ett milt, skymningsblått ljus som vaggar platsen till vila.

En stund senare öppnar man grinden, går barfota nedför gatan och styr stegen mot havet. I kvällens sista ljus är stranden nästan öde – bara måsarna och en ensam badare rör sig i det blanka vattnet. Ett glas Kiviks calvados får avrunda dagen. Kanske skålar man tyst för sommar-nattens magi, för havets spegelblanka ro, för den låga himlen som fortfarande glöder svagt i nordväst.

Och plötsligt: nästa gryning. Solen stiger i öster, en brinnande skiva över horisonten. Vattnet färgas i rosa och guld, scenen blir till en oljemålning på duk. Och där – precis som så många morgnar förr – ligger sälen på sin sten. Som om natten aldrig fallit, som om tiden bara vilat en stund.

Lyktors sken i trädgården. Eld i spisen. Ljus i fönstren. Nästan midnatt i junis ljusa nätter.

*Det är då kvällen lägger sig som en katt
över de saltmättade tuvorna,
och havet blänker som en nyputsad sko
i de sista nyanserna av blått.*

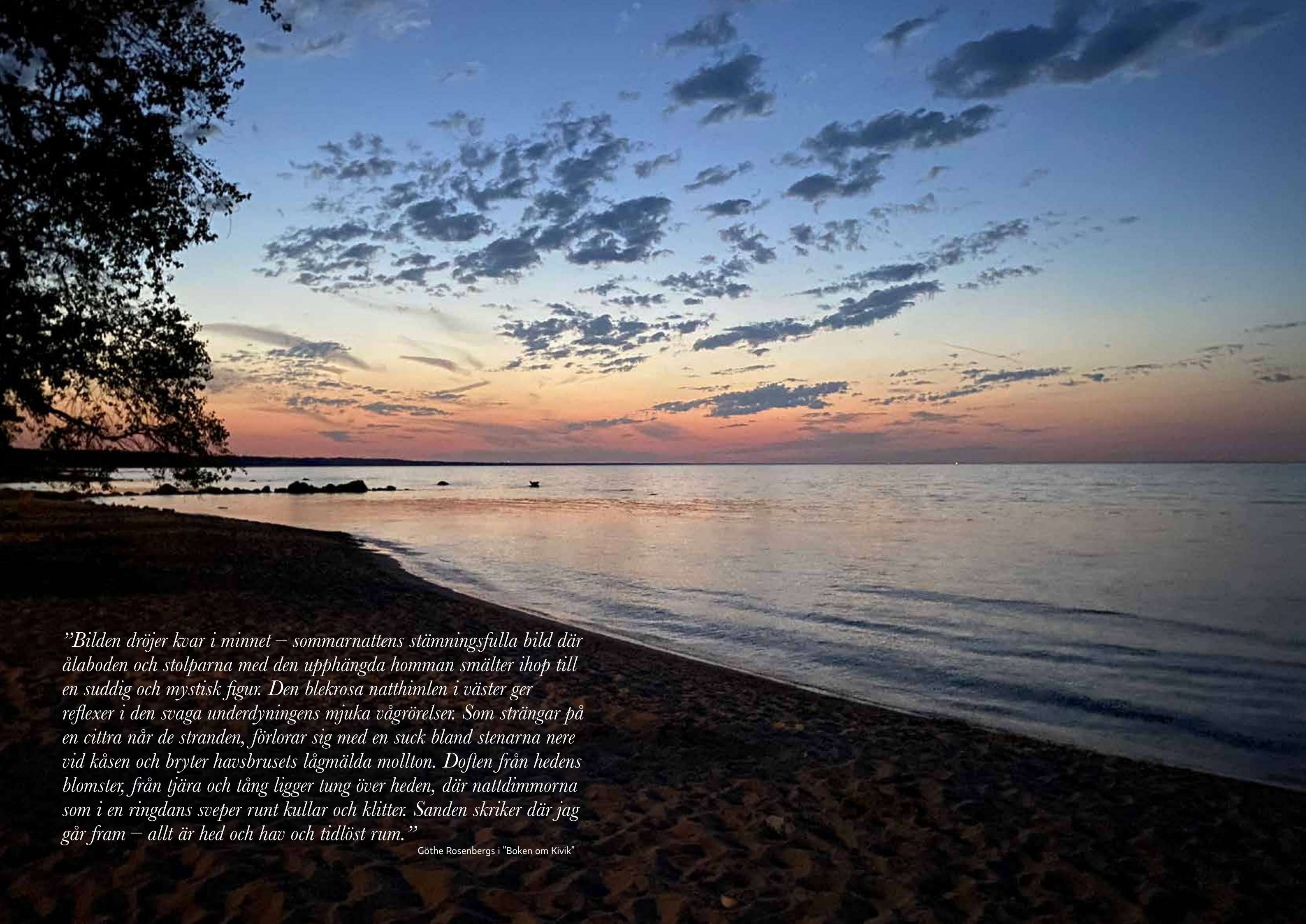
Olof Lagercrantz

*Jag hör till dem som tror att
man kan hitta hem i en kväll,
i ett ljusfall, i ett blommande äppelträd.*
Jacques Werup

”Bilderna dröjer kvar i minnet — sommarnattens stämningsfulla bild där ålaboden och stolparna med den upphängda homman smälter ihop till en suddig och mystisk figur. Den blekrosa natthimlen i väster ger reflexer i den svaga underdynningens mjuka vågrörelser. Som strängar på en cittra når de stranden, förlorar sig med en suck bland stenarna nere vid kåsen och bryter havsbrusets lågmälda mollton. Doften från hedens blomster, från tjära och tång ligger tung över heden, där nattdimmorna som i en ringdans sveper runt kullar och klitter. Sanden skriker där jag går fram — allt är hed och hav och tidlöst rum.”

Göthe Rosenbergs i "Boken om Kivik"

För första gången sedan huset byggdes för 154 år sedan, lämnar det nu släktens händer. Det är inte ett lätt beslut, men det är ett ömt beslut. För det finns en tillit i det: att detta hus kommer att fortsätta vara just det som det alltid varit. Ett ankare.

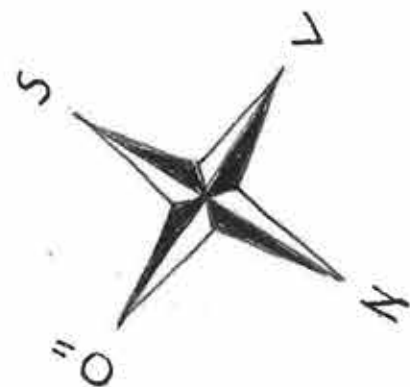
Och kanske är det just du som ska kliva in. Kanske vet du det inte ännu. Men någonstans inom dig, känns det redan bekant. För så är det ibland med vissa hus – de letar efter någon. Inte bara någon som köper, utan någon som älskar. Här är det lätt att känna samhörighet, även som nykomling. Det finns plats för fler fotspår i sanden.

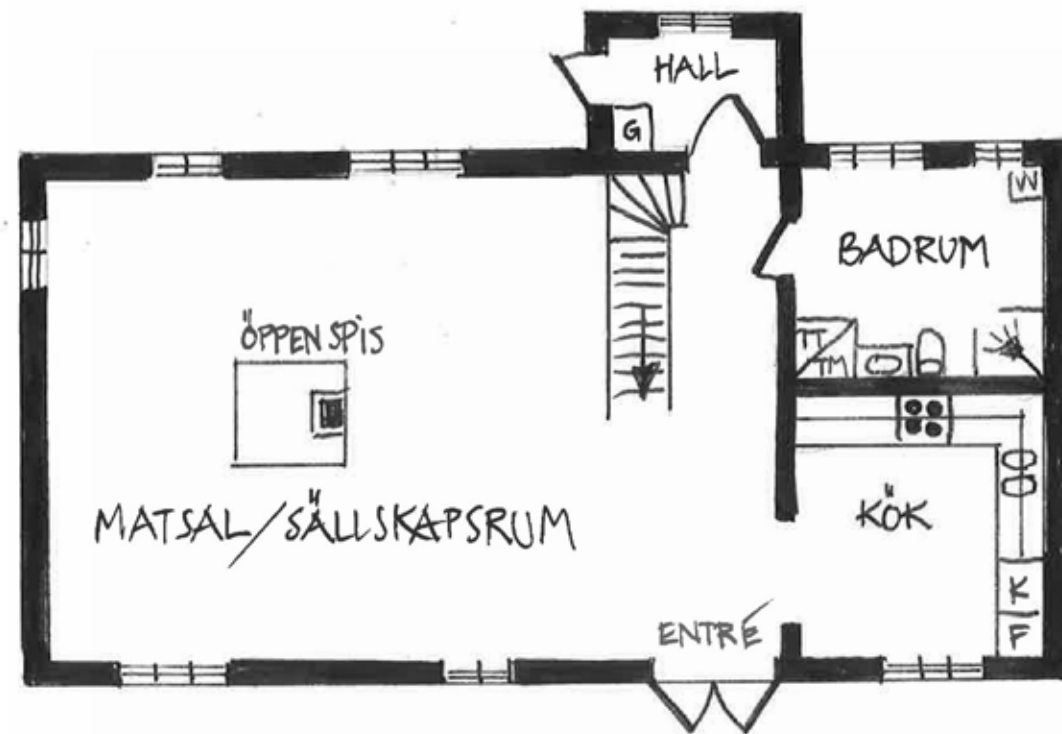

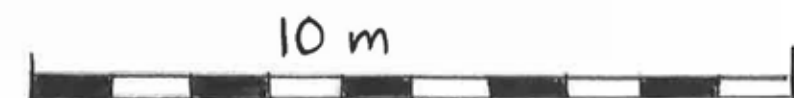
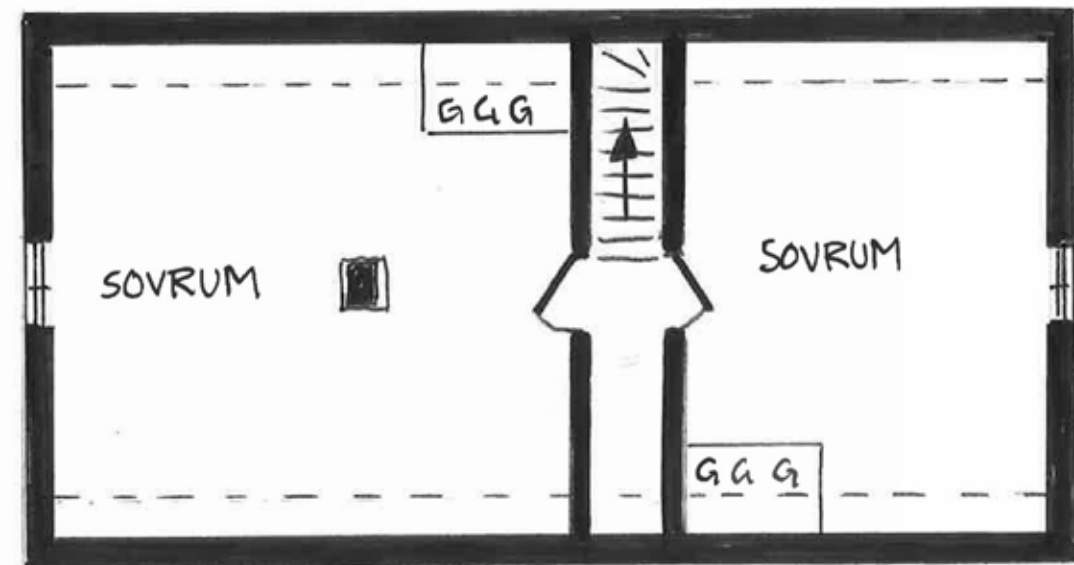
PLANRITNING TOMT
OLA CAPPELINS VÄG KIVIK

UNGEFÄRLIG PLANLÖSNING BOTTENVÄNING
OLA CAPPELINS VÄG KIVIK

UNGEFÄRLIG PLANLÖSNING OVANVÄNING
OLA CAPPELINS VÄG KIVIK

BRA ATT VETA OM BUDGIVNING.

Vid köp av fastighet, tomträtt eller bostadsrätt är varken säljare eller köpare bunden förrän ett skriftligt köp under-tecknats av båda parter. Innan dess kan säljare och köpare ändra sig utan att motparten kan ställa några krav.

MÄKLARENS ROLL VID EN FÖRSÄLJNING
Mäklarens roll är att vara en opartisk länk mellan säljaren och köparen. Mäklaren får därför inte vara ombud för någon av dem utan ska hjälpa båda parter. Budgivningen är inte reglerad i lag. Det finns inga i lag bestämda regler för hur en budgivning ska gå till. Budgivningen kan ske på många olika sätt. Ofta uppstår en budgivning spontant när det finns flera spekulanter på ett objekt.

OLIKA FORMER AV BUDGIVNING
I praktiken sker budgivningen oftast enligt två olika model-ler. Vid s.k. sluten budgivning får spekulanterna en viss tid på sig att lämna sina bud, vanligtvis skriftligen. Mäklaren redovisar buden för säljaren. Spekulanterna informeras inte om varandras bud. Vid s.k. öppen budgivning lämnas bud till mäklaren, som löpande redovisar högsta budet till säljare och till övriga spekulanter. Spekulanterna får då möjlighet att bjuda över varandra.

SÄLJAREN BESTÄMMER ÖVER BUDGIVNINGEN
Säljaren bestämmer i samråd med mäklaren om det ska vara budgivning och hur den i så fall ska gå till. Men sälja-ren är aldrig juridiskt bunden av några överenskommelser beträffande budgivningen, utan kan när som helst ändra formerna för budgivningen eller helt avbryta den.

MÄKLARENS UPPLYSNINGAR OM BUDGIVNINGEN
Spekulanterna ska informeras om hur en eventuell bud-givning kommer att gå till. Alla har rätt att få veta vilka förutsättningar som gäller och att få sakliga och korrekta uppgifter. Om säljaren har ställt upp vissa villkor för för-säljningen, ska mäklaren informera spekulanterna om det.

SÄLJAREN BESTÄMMER TILL VEM HAN VILL SÄLJA
och till vilket pris. Säljaren behöver inte sälja till den som lämnat det högsta budet. Säljaren är inte heller juridiskt bunden att sälja till det pris som har angetts i en annons eller på annat sätt under försäljningen.

Säljaren kan när som helst avbryta en påbörjad försäljning Det gäller även om han eller hon tagit hjälp av en mäklare. Säljaren är inte juridiskt bunden av ett löfte att sälja, inte ens om det är skriftligt, och kan när som helst ångra sig innan köpekontrakt skrivits.

Mäklaren får inte fatta egna beslut i fråga om försälj-ningen. Mäklaren kan inte ge några löften till någon om

att få köpa utan ska göra klart för spekulanterna att det är säljaren som bestämmer. Mäklaren får dock ge säljaren sakliga råd i valet mellan olika spekulanter.

MÄKLAREN MÅSTE ALLTID VIDAREBEFORDRA BUD
Till dess att ett köpekontrakt är undertecknat av säljaren och köparen måste mäklaren ta emot och vidarebefordra alla bud till säljaren, även om buden inte lämnas på det sätt som bestämts. Det är bara säljaren som kan besluta om ett bud av någon anledning ska väljas bort; det kan inte mäklaren göra.

Mäklaren behöver inte ge en spekulant möjlighet att bjuda över någon annans bud
Eftersom det är säljaren som helt bestämmer över bud-givningen har en spekulant ingen ovillkorlig rätt att få bjuda över ett lämnat bud. Men oftast ligger det i säljarens intresse att mäklaren låter spekulanterna höja sina bud.

SPEKULANTENS RÄTTIGHETER UNDER BUDGIVNINGEN
• Vem som helst kan ge ett bud muntligt eller skriftligt. Mäklaren och säljaren kan dock kräva att budet preciseras till ett bestämt belopp.

• Att en spekulant har lämnat det högsta budet ger inte honom eller henne någon rätt att få köpa.

• En spekulant kan i sitt bud förena priset med olika villkor.

• Den som lämnar ett bud är inte juridiskt bunden att stå kvar vid det; inte ens om det lämnats skriftligen.

• En spekulant kan inte räkna med att få fortlöpande infor-mation av mäklaren om hur budgivningen och försäljningen fortskrider.

• En spekulant har inte rätt att få veta vilka de övriga budgivarna är, vilka bud som lämnats eller vilka villkor som diskuterats med andra spekulanter.

INFORMATION TILL SPEKULANTER EFTER AVSLUTAD FÖRSÄLJNING

En spekulant har inte rätt att få annan information än att han eller hon inte fått köpa. Mäklaren framför alla bud till säljaren och upprättar en förteckning över buden. Budlis-tan lämnas till säljaren och slutgiltig köpare - med namn och kontaktuppgifter. Budgivare kan därför inte vara ano-nyma (men kan lägga bud via ombud, då är det ombudets kontaktuppgifter som lämnas ut).

FAKTA OM FASTIGHETEN

Byggnadstyp: skånelänga i 1 1/2 plan. Friliggande äldre gårdshus/gästhus/förråd.

Byggnadsår/renoveringsår:
Uppförd 1871. Genomgripande renoverad i början av 1980-talet. Sedan fortlöpande underhållen/renoverad, bl.a är badrummet helrenoverat på senare år. Visst underhållsbe-hov, främst utvändigt.

Storlek:
1) taxeringsinformation: boyta 85 kvm, biarea 0 kvm.

2) Användbar golvyta uppmätt i samband med framtagning av ritning, avrundat mått: b.v ca 98 kvm, o.v ca 52 kvm (med snedtak). Gästhus/förrådshus ca 15 kvm. V.v se ritning.

Konstruktion: grundmurar av natursten. Stommar av murverk, sannolikt tegel och lersten. Putsade/slammade och målade fasader med målat korsvirke. Bjälklag av trä. Ytter-tak av plåt. Dubbelkopplade, spröjsade fönster. Skulpterad pardörr. Självdragsventilation.

Inredning & utrustning:
Köksinredning i furu från 1980-tal.
Spis med glashäll, fläkt, diskmaskin, kyl & frys.

Helkaklat badrum med dusch, handfat, toa, tvättmaskin och torktumlare.

Golv: trägolv på b.v, laminat på o.v, klinker i badrum.

Uppvärmning: direktverkande el via oljefyllda radiatorer. Elgolvvärme i badrum? Öppen spis i vardagsrum.

Vatten & avlopp: kommunalt vatten och avlopp.

Fiberanslutning finns.

Pris: 5.975.000:- eller bästa bud

Fastighetsbeteckning & adress:
Simrishamn Hjälmared 4:102
Ola Cappelins väg 19, 277 30 Kivik
Areal: 286 kvm

Taxeringsvärde: 3.884.000:- varav byggnad 1.611.000:-

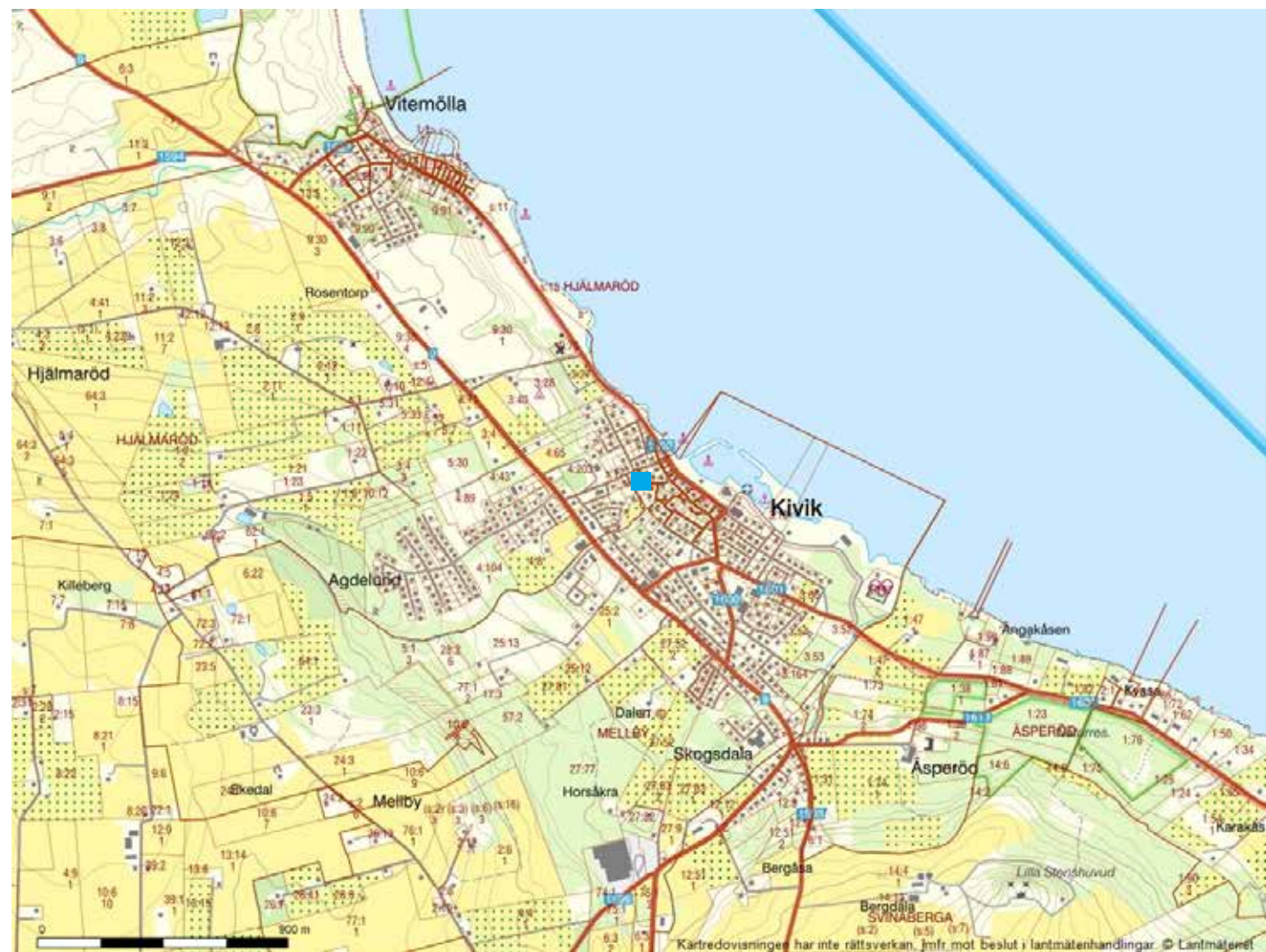
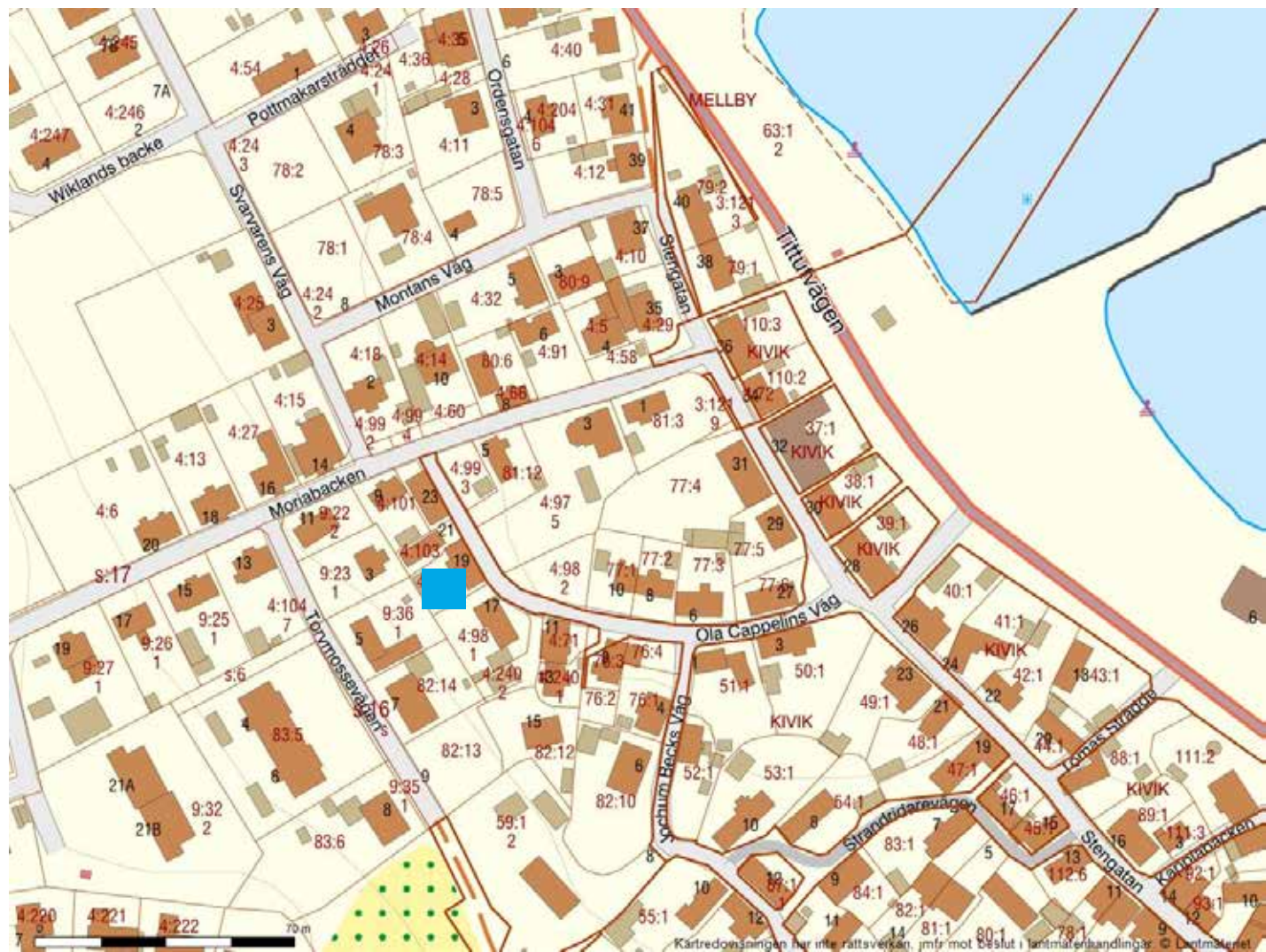
Taxeringskod: 220, småhusenhet.

Pantbrev: inga
Servitut: inga inskrivna.

GABRIELLE MALMBERG
Holmavägen 53, 277 36 Vitaby
0708-669593
hus@gabriellemalmberg.se

- Objektsbeskrivningen grundar sig på säljarens uppgifter och iakttagelser gjorda på fastigheten.
- Jag följer gällande lagstiftning av-seende GDPR och sparar endast dina uppgifter med ditt medgivande.
- Du som anser att exakt antal kvm är av särskild betydelse, uppmanas att själv kontrollmäta.

A portrait of Gabrielle Malmberg, a woman with short, light-colored hair, smiling slightly. She is wearing a dark top and a wide, metallic cuff bracelet on her left wrist. The background is a blurred bookshelf. A large, semi-transparent watermark of the 'GABRIELLE MALMBERG' logo is visible in the upper left corner.

Jag är inget varumärke.
Jag tillhör ingen mäklarkedja.
I mer än 35 år har jag sålt hus
med själ och historia på Österlen.
Fiskarlängor och prästgårdar.
Kaptenshus och konstnärshem.
Ödehus och gamla möllor.
Gatehus och kringbyggda gårdar.

Människorna jag mött. Husen jag sålt. Alla har de inspirerat och utvecklat mig som mäklare och människa. Så mycket de lärt mig om byggnadsvård och bygdens historia, om trädgårdar och arkitektur! Och jag minns de allra flesta med stor värme.

Men det var inte fastighetsmäklare jag skulle bli när jag i mars 1987 ryckte in som levande telefonssvarare några veckor på Kiviks Fastighetsförmedling, min ställföreträdande pappa Mats Uppviks företag. Det skulle visa sig att jag funnit mitt rätta element. Att jag fortfarande, varje dag, gläds åt en ny arbetsdag, visar att den osynliga handen som tycks knuffa oss genom livet, såg till att jag från början hamnade precis där jag skulle!

Allt jag gör, gör jag helhjärtat. Jag har en outsinlig nyfikenhet på de hus och de människor som kommer i min väg och en glädje och stolthet i att göra mitt yttersta för dem mitt arbete berör. Och jag gör allt själv. Jag styr över när, var, hur och varför. Det är så jag får resultatet att stämma med visionen!